

AVL Δέντρα

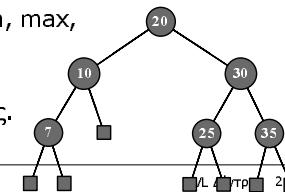
Δημήτρης Φωτάκης

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών
Συστημάτων

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Ζυγισμένα (Ισορροπημένα) ΔΔΑ

- Απόδοση ΔΔΑ (σύνολο λειτουργιών) : $O(\bar{\psi} \cdot n)$.
 - Αποδοτική δομή ενόσω δέντρο «κοντό» (compact).
 - Διαφορετικά, χ.π. εκφυλίζεται σε γραμμική λίστα.
- Απαιτούμες ζύγιση : **ύψος αριστερού ≈ ύψος δεξιού**.
 - Ζυγισμένα ΔΔΑ : **ύψος = $\Theta(\log n)$** .
 - Σύνολο λειτουργιών : $O(\log n)$ χρόνος χ.π.
- Διελεύσεις, αναζήτηση, min, max, succ, pred, ... : όπως ΔΔΑ.
- Εισαγωγή, διαγραφή : διατηρούν συνθήκη ζύγισης.

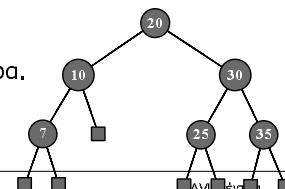

Δομές Δεδομένων

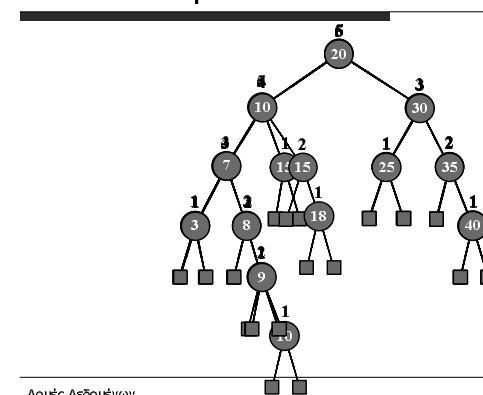
AVL Δέντρα

- ΔΔΑ όπου ύψη δύο υποδέντρων κάθε εσωτερικού κόμβου διαφέρουν το πολύ κατά 1.
- **AVL συνθήκη ζύγισης :**
∀εσωτερικό v , $|ψιφος(v \rightarrow \text{left}) - ψιφος(v \rightarrow \text{right})| \leq 1$
- Ισχυρή συνθήκη ζύγισης για δυαδικά δέντρα.
- Προτάθηκαν 1962 από Adelson-Velskii και Landis.
- Δημοφιλή και πολύ γρήγορα.

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα

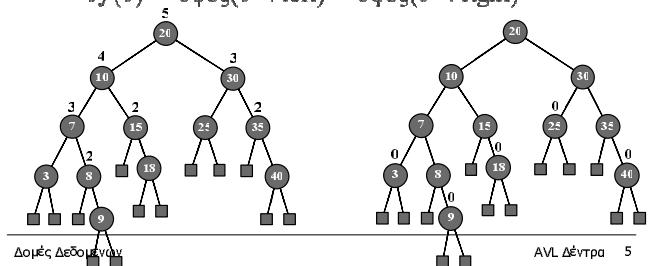
Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 4

AVL Δέντρα

□ Αναπαράσταση:

- Ύψος κάθε εσωτερικού κόμβου (π.χ. νέο πεδίο *height*):
- Παράγοντας ζύγισης (π.χ. νέο πεδίο *bf*):
$$bf(v) = \text{ύψος}(v \rightarrow \text{left}) - \text{ύψος}(v \rightarrow \text{right})$$

ΈΨΩΣ AVL Δέντρου

□ Ελάχιστο ύψος ΔΔΑ με n στοιχεία:

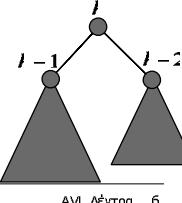
$$n \leq 1 + 2 + \dots + 2^{h-1} = 2^h - 1 \Rightarrow h \geq \log(n+1)$$

□ Μέγιστο ύψος AVL δέντρου με n στοιχεία:

- Έστω N_h ελάχιστος #στοιχείων όταν ύψος h .
$$N_h \geq N_{h-1} + N_{h-2} + 1, N_1 = 1, N_2 = 2$$

- Ακολουθία Fibonacci :
$$F_h = F_{h-1} + F_{h-2}, \quad F_1 = 1, F_2 = 1$$

- $N_h \geq F_{h+1} \approx \phi^{h+1}/\sqrt{5}, \quad \phi = \frac{1+\sqrt{5}}{2}$
$$n \geq \phi^{h+1}/\sqrt{5} \Rightarrow h \leq 1.441 \log n$$

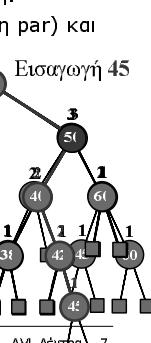

Δομές Δεδομένων

Εισαγωγή

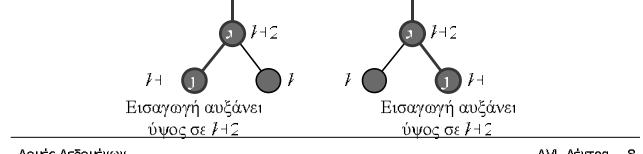
- Εισαγωγή όπως ΔΔΑ όπου καταλήγει αναζήτηση.
- «Ανεβαίνω» μονοπάτι εισαγωγής (π.χ. με δείκτη *par*) και ενημερώνω ύψη / ελέγχω AVL συνθήκη.
 - Χαμηλότερο κόμβο όπου παραβιάζεται AVL συνθήκη, επαναζυγιστική πράξη.
 - Άλλαγή μορφής δέντρου ώστε να επανέλθει ζύγιση.
- Δομικές επαναζυγιστικές πράξεις:
 - Απλή (δεξιά ή αριστερή) περιστροφή.
 - Διπλή (δεξιά ή αριστερή) περιστροφή.

Δομές Δεδομένων

Εισαγωγή

- Παραβίαση AVL συνθήκης σε κόμβο x :
 - «Μακρύ» και «κοντό» υποδέντρο με ρίζα x .
 - Υποδέντρο ύψους $h+1$ και υποδένδρο ύψους h , και εισαγωγή αυξάνει ύψος $h+1$ σε $h+2$.
 - Φορά περιστροφής : αριστερά ή δεξιά.
 - Περιστροφή εξαρτάται από υποδέντρο γ που έγινε εισαγωγή.
 - Μακρύ μονοπάτι είναι ευθεία : απλή περιστροφή.
 - Μακρύ μονοπάτι έχει γωνία : διπλή περιστροφή.

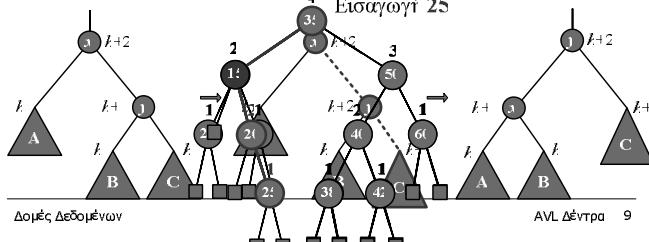

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 8

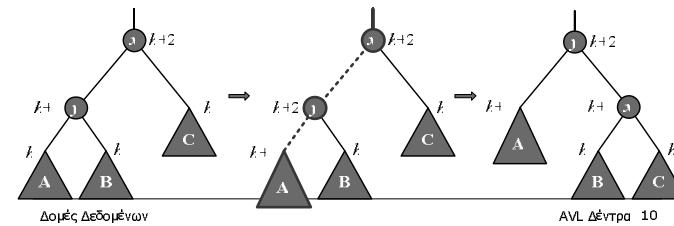
Απλή Αριστερή Περιστροφή

- Αν μακρύ μονοπάτι είναι ευθεία και δεξιό υποδέντρο : απλή αριστερή περιστροφή.
- Απλή περιστροφή διατηρεί ιδιότητα ΔΔΑ.
- Μετά περιστροφή, ύψος υποδέντρου όσο πριν εισαγωγή:
 - Επαναζύγιση τερματίζει : τερματική περιστροφή.

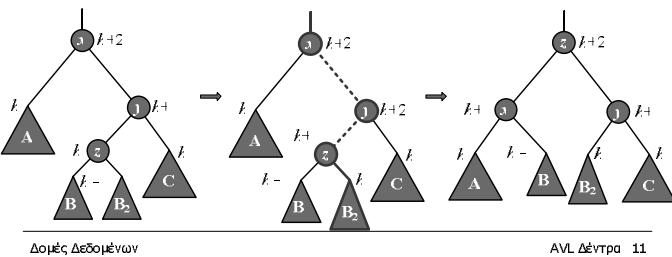
Απλή Δεξιά Περιστροφή

- Αν μακρύ μονοπάτι είναι ευθεία και αριστερό υποδέντρο : απλή δεξιά περιστροφή.
- Απλή περιστροφή διατηρεί ιδιότητα ΔΔΑ.
- Μετά περιστροφή, ύψος υποδέντρου όσο πριν εισαγωγή:
 - Επαναζύγιση τερματίζει : τερματική περιστροφή.

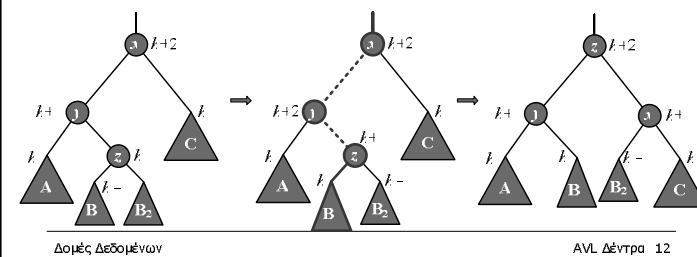
Διπλή Αριστερή Περιστροφή

- Αν μακρύ μονοπάτι έχει γωνία (στο γ) και δεξιό υποδέντρο: διπλή αριστερή περιστροφή (τερματική).
 - Ίδια περιστροφή αν εισαγωγή στο B₁.
- Διπλή περιστροφή διατηρεί ιδιότητα ΔΔΑ.

Διπλή Δεξιά Περιστροφή

- Αν μακρύ μονοπάτι έχει γωνία (στο γ) και αριστερό υποδέντρο : διπλή δεξιά περιστροφή (τερματική).
 - Ίδια περιστροφή αν εισαγωγή στο B₂.
- Διπλή περιστροφή διατηρεί ιδιότητα ΔΔΑ.

Εισαγωγή

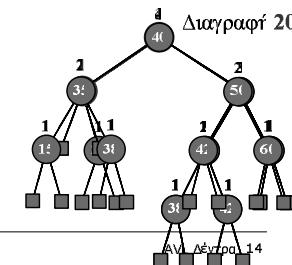
- Χρόνος εκτέλεσης: $O(\log n)$
 - Αναζήτηση : $O(\log n)$
 - Εισαγωγή : $O(1)$
 - Μη-δομικές επαναζυγιστικές πράξεις : $O(\log n)$
 - Ενημέρωση ύψους / παράγοντα ζύγισης.
 - ≤ 1 δομική επαναζυγιστική πράξη (περιστροφή): $O(1)$
 - Περιστροφή είναι τερματική.
- Παράδειγμα εισαγωγής:
 - 6, 9, 14, 17, 5, 7, 16, 20, 18, 19, 11.

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 13

Διαγραφή

- Αναζήτηση και διαγραφή στοιχείου όπως ΔΔΑ.
- «Ανεβαίνουμε» μονοπάτι από σημείο (πραγματικής) διαγραφής προς ρίζα και ενημερώνουμε ύψη / ελέγχουμε AVL συνθήκη ζύγισης.
 - Όπου παραβιάζεται συνθήκη, δομική επαναζυγιστική πράξη (απλή ή διπλή περιστροφή)
 - Στη διαγραφή, περιστροφή μπορεί να μην είναι τερματική.

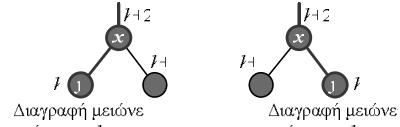

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 14

Διαγραφή

- Παραβίαση AVL συνθήκης σε κόμβο x :
 - «Μακρύ» και «κοντό» υποδέντρο ξεκινούν από x .
 - Υποδέντρο ύψους h και υποδέντρο ύψους $h+1$, και διαγραφή μειώνει ύψος h σε $h-1$.
 - Φορά περιστροφής : αριστερά ή δεξιά.
 - Περιστροφή εξαρτάται από υποδέντρο y που έγινε εισαγωγή.
 - Μακρύ μονοπάτι είναι ευθεία : απλή περιστροφή.
 - Μακρύ μονοπάτι έχει γωνία : διπλή περιστροφή.

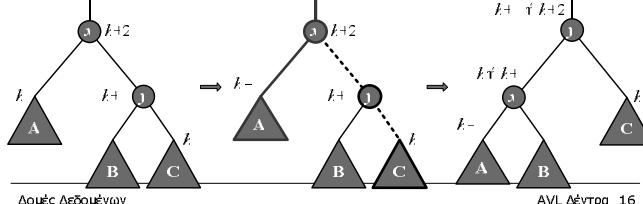

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 15

Απλή Περιστροφή

- Αν μακρύ μονοπάτι είναι ευθεία ($\text{ύψος}(C) = h$) : απλή περιστροφή.
- Μετά περιστροφή, ύψος εξαρτάται από ύψος(B):
 - Αν $\text{ύψος}(B) = h$, ύψος(y) = $h+2$ και τερματική περιστροφή
 - Αν $\text{ύψος}(B) = h-1$, ύψος(y) = $h+1$ και μη-τερματική περιστροφή.

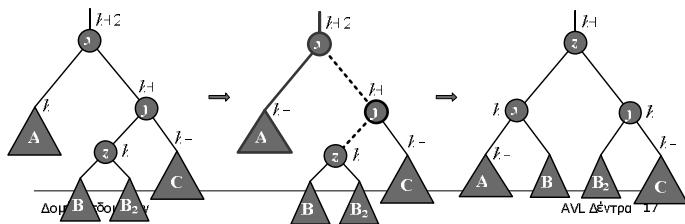

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 16

Διπλή Περιστροφή

- Αν μακρύ μονοπάτι έχει γωνία ($\text{ύψος}(C) = h - 1$) : διπλή περιστροφή.
- Μετά περιστροφή, ύψος μειώνεται σε $h + 1$:
 - $\text{ύψος}(B_1), \text{ύψος}(B_2) < h - 1$.
 - Διπλή περιστροφή κατά τη διαγραφή : μη-τερματική.

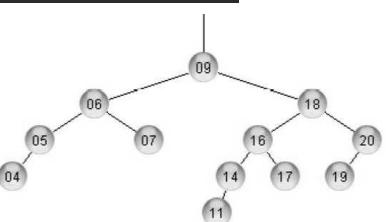
Διαγραφή

- Χρόνος εκτέλεσης : $O(\log n)$
 - Αναζήτηση και διαγραφή : $O(\log n)$
 - Μη-δομικές επαναζυγιστικές πράξεις : $O(\log n)$
 - Ενημέρωση ύψους / παράγοντα ζύγισης.
 - $O(\log n)$ περιστροφές : $O(\log n)$
 - Περιστροφή μπορεί να μην είναι τερματική αλλά διορθώνει μέχρι επίπεδο που συμβαίνει.
 - Επόμενη περιστροφή σε ψηλότερο επίπεδο (πλησιέστερα στη ρίζα).

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 18

Παράδειγμα Διαγραφής

- Διαγραφή 7, 11, 14, 4, 5, 20.

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 19

Επαναζυγιστικές Πράξεις σε ΖΔΔΑ

- Λειτουργίες ερώτησης (αναζήτηση, min, max, succ, pred) όπως μη-ζυγισμένα ΔΔΑ.
- Λειτουργίες τροποποίησης διατηρούν δέντρο ζυγισμένο μετά από εισαγωγή / διαγραφή.
 - Εισαγωγή / διαγραφή στοιχείων όπως ΔΔΑ.
 - Επαναζύγιση στο μονοπάτι εισαγωγής / διαγραφής:
 - Μη-δομικές επαναζυγιστικές πράξεις: μεταβολή πληρωφοριάς ζύγισης (π.χ. ύψος, παράγοντας ζύγισης)
 - Δομικές επαναζυγιστικές πράξεις: απλή και διπλή περιστροφή.

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 20

Περιστροφές

- Δομικές πράξεις: επαναφέρουν ζύγιση μεταβάλλοντας μορφή δέντρου.
- Δέντρο «μακραίνε στα άκρα» (LL, RR): απλή περιστροφή.
- Δέντρο «μακραίνε στη μέση» (LR, RL): διπλή περιστροφή.
 - Χρόνος εκτέλεσης: O(1).
 - Διατηρούν την ιδιότητα των ΔΔΑ.
- Τερματική αν επαναζύγιση δεν συνεχίζει προς τη ρίζα.

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 21

Ασκήσεις

- Μη-ζυγισμένο ΔΔΑ:
 - Εισαγωγή: 9, 15, 7, 18, 20, 17, 25, 30.
 - Διαγραφή: 18, 20, 9.
- AVL δέντρο:
 - Εισαγωγή: 9, 15, 7, 18, 20, 17, 25, 30.
 - Διαγραφή: 17, 7, 18, 9.
- Πώς «ανεβαίνουμε» μονοπάτι προς ρίζα αν δεν έχουμε δείκτη parent (για οικονομία σε χώρο);

Δομές Δεδομένων

AVL Δέντρα 22